

W. S. Burroughs

Lístek, který
explodoval

Argo

William Seward Burroughs

přeložil Josef Rauvolf

Argo 2019

Lístek,
který
explodoval

Překlad knihy podpořila nadace Český literární fond.

Copyright © 1962, 1964, 1967, William S. Burroughs

Copyright © Estate of William S. Burroughs, 2019

All rights reserved.

Czech edition © Argo, 2019

Translation © Josef Rauwolf, 2019

Cover art © Vladimír 518, 2019

ISBN 978-80-257-3053-9 (váz.)

ISBN 978-80-257-3112-3 (e-kniha)

„B. J., vidíš, jak to šlape?“

Je to dlouhý výlet. Jsme jedinými jezdci. Proto došlo k tomu, že se oba tak dobře známe, že zvuk jeho hlasu i jeho podoba míhající se nad magnetofonem jsou mi známy stejně důvěrně jako pohyb mých střev, zvuk mého dechu a tep mého srdce. Ne, že bychom jeden druhého milovali nebo se měli rádi. Ve skutečnosti totiž stačí, abych se na něj podíval, a hned mám v očích vraždu. A stačí, aby se na mě podíval, a hned má v očích vraždu. Vražda pod karbidkou, v Puyu, venku prší, je to úžasně vlhké místo, abychom zlomili tu petrolejovou chuť, pijeme *aguardiente* s čajem a *canellou*, řekl mi, že jsem svině ožralá a už to bylo, přes stůl, krutý a krvavý jako právě použitý nůž... když si přečetl nedělní komiksovou přílohu z minulého měsíce, které říká „vtípky“, sedí tupě a nehybně v plátěném lehátku, přečetl v nich každické slovo, v Mexiku mu to u řeky s přílivem a odlivem někdy trvalo celou hodinu, v očích má pomalou vraždu, za patnáct let možná uvidím pokrok, který učinil, tehdy byl celkem dobrým amatérským šachistou, zabralo mu to ve skutečnosti většinu času, ale toho měl dostatek. Jednou jsem mu nabídl partii, podíval se na mě a s úsměvem pronesl: „Proti mně bys vůbec neměl šanci.“

Jeho úsměv byl na něm tou nejméně přitažlivou věcí, nebo aspoň jednou z nich, rozerval mu tvář vejpůl a ven vyhlédlo něco docela cizího a nepřátelského, jako dravý a krutý měkkýš, tak dobře, během několika prvních minut hry jsem mu zcela náhodnými tahy vzal královnu. Vyhrál hru bez královny. Přesvědčil jsem se a ztratil zájem. Panama pod stropními ventilátory, v chladných vichrech Čimborasa, přes rumiště Limy, rozzuřený z blátivých ulic Esmeraldas a stále ten jeho prázdný a syntetický vulgární hlas CIA... v jádru to byl vyloženě krutý, přízemní a sobecký vyžírka, uvažoval jedine v souvislosti s výhodami a ziskem, měl sice postačující, ale silně omezenou inteligenci. Myšlení na jiné rovině ho prostě nezajímalo. Mimochodem, byl velice krutý, přitom ale neměl návyk na páchání krutostí. Byl krutý pouze tehdy, když se k tomu naskytla příležitost. Pak se ušklíbl, přivřel oči a mezi tenkými modrofialovými rty se v hladké žluté tváři ukázaly ostré slídičské zoubky. Kdo ale vlastně jsem, abych mohl být tak kritický, pár věcí ze své minulosti jsem také raději rychle zapomněl.

Vlastně ale mířím k tomu, že se navzájem nemáme rádi, prostě jsme na té samé lodi, sdílíme společnou kabinu a často i tu samou postel, připoutáni navzájem jeden k druhému, spojeni miliónem společných jídel, říhnutí, pohyby střev a zvukem dechu (strašně chrápal. Obrátím ho na bok nebo na břicho, aby přestal. Probudí se a s úsměvem v temné místnosti zamumlá: „To by mě

teda fakt nenapadlo“), tepem našich srdcí. Jeho hlas byl ve skutečnosti 24krát za vteřinu smíchán se zvukem mého dechu a tepem mého srdce, takže je mé tělo přesvědčeno, že kdyby jeho hlas náhle zmizel, můj dech i srdce by se zastavily.

„Tak jó,“ utrousil by s tím svým podmanivým úsměvem, „to ale poskytuje určitou výhodu.“

Moje pokusy zavraždit ho byly obvykle přímočaré... nůž... pistole... přirozeně, že v rukách někoho jiného, protože jsem nestál o to mít nějaké oplétačky se společností... automobilová nehoda... utonutí... když jednou vypadl za přílivu z člunu do řeky, bleskla mi hlavou myšlenka na žraloka... přispěchal bych mu na pomoc a držel potrhané umírající tělo pevně v rukách jako ve svěráku, byl by příliš oslabený ztrátou krve, aby se mnou zápasil, a můj obličej by byl jeho poslední obraz. Celou dobu měl v plánu, že jeho obličej bude mým posledním obrazem, jeho plán vyžadoval promítání filmových sekvencí na trojrozměrné plátno, se Zahradou rozkoší, kde předvádí veškeré druhy masturbace a sebeukájení jako hlavním programem, zvláště mladí chlapci to potřebují, všechno je to elektrické a velice praktické a technické, kamkoli si sednete, přitiskne se vám k zadnici nějaké to sexuální kolečko nebo vám stiskne míšní centra a elektrická šibenice vás usmrtí na běžícím pásu a Režisér k tomu bude vyřvávat své povely:

„Já po vás přece akorát chci, abyste se při spatření tý šibenice celý posrali a pochcali vodshora až dolů.

Synchronizujte si ten svůj ricínovej olej, je to možný? A proboha, podívejte se trochu úpěnlivě na toho nelítostnýho hošu, co vás teďko bude věšet, je to přece váš hošan přes prdel a teď vás má pověsit, a v tom je přeci celý to drama...”

„B. J., to je ale pěkně zvrácený a smutný obraz.“

Opravdu se zdá, že když se tenhle zkažený a mizerný kníže pohybuje, vydává hnílobný zápach, zpravidla se ale moc nepohybuje, má zálusk na jednoho z vězňů, chce ho zcela pro sebe, jako rybího chlapce, ale mladší ploditelé jsou již na cestě. Partyzáni se zmocnili jednoho křídla studia a přivolali Rudé gardy... „Tak hošani, copak si vlastně myslíte o týhle situaci? Tak vymáčknete se sami... Tohle je pokroková současná škola... Mládež představy a asociace teď stojí s transparenty v interjazyce u vchodu do zahrady... její čtvrtá třída zařvala hrůzou, když jsem se podíval na ‚špicly‘ a chodník, usoudil jsem, že dlažba bude bezpečnější... Zaútočte na nepřítel přístrojem, jako je hrací automat... Posuňte, sklopte, ZASTAVTE ten film se ZR. Hoši, pořádně se dívejte, políčko za políčkem...”

„Maj tam toho strašlivýho měkejše, co žere pověšený hochy, tělo i duši, v jednom velkém orgasmu, a jim se to líbí, když je požívá, protože při tom vylučuje takový to rozpouštějící se svinstvo, kterým je celým potírá, to už jsem ale možná zabrousil do moc soukromých záležitostí.“

„Tak, chlapci, vy byste si tohle nechali líbit? Nechat se od hlavy k patě oslintávat a podělat

nějakým cizím a nepřátelským měkkýšem? Dejte se k armádě a poznejte svět, pamatuju se, jak jedna hlídka osvobozovala město u řeky a chytila návyk na Pohlavní kůži. Tahle Pohlavní kůže je potvůrka, co žije v tý řece. Ovine se kolem vás jako druhá kůže a pěkně pomalu vás parádně požírá... když pak ti hoši přecházeli pláně, vypálilo z nich tu Pohlavní kůži slunce, a když dorazili na základnu, už se jenom plazili, byli napůl sežraný a většinou už jenom samý sračky a chvějící se boláky, opadávaly z nich fláky masa, a tak jsem zavolał kapitánovi a ten povídá, že nejlepší bude, když jim rozbijem palice a pohřbíme je v latrínách, kde si toho smradu snad nikdo nevšimne, v kongresu se ale zdvihnul bugar kolem ‚neopěvovaných hrdinů‘ a sám prezident pak připnul Nachový srdíčka na ty latríny, ještě teď'ko je můžete vidět, tam, co stávaly starý latríny, tady za těma bodlákama...

Tak mládenci, to by vám mělo aspoň trochu přiblížit situaci, která tady panuje, a problémy, kterým musíme čelit... vemte si třeba případ mladýho vojáka, co se snažil vyléčit svýho parťáka z pohlavní kůže a sám jí chytil a ten jeho kámoš se teď od něj s odporem odvrací... každý z vás by pochopil, a tohle ještě není všecko, nejhorší je to vědomí, že každou chvíli může vašeho kámoše napadnout nepřátelskej virus, už je to tady, idiotskej krutej úškelebek nad kukuřičnejma vložkami... ztěžka oddechnete, zalapáte po dechu, šáhnete po příruční zbrani a hledíte si přitom jako dobrý katolík své duše... příliš pozdě... vaše nervový

centra už ochrnula obávanou Bor-Bor, kterou vám přimíchal do nescafé... Pomalu a pěkně nechutně vás sežere... Tahle situace tady mezi mužstvem jednak způsobila to, čemu prdlí psychoanalytický vědátoři říkají ‚perzekuční myšlenky‘, a zároveň výrazný pokles morálky... Zatímco tohle píšu, musel jsem se zabarikádovat v dozorčí místnosti před podporučíkem, který o sobě tvrdí, že je ‚hošíkem, kterýho poslal Bůh, aby mě oběsil‘, zasnanej lampasák, slyším ho, jak tam venku kňourá a slintá a plukovník si honí před oknem ocas a ukazuje na Dvojnickou pohlavní kůži. Na vlajkovém stožáru visí kapitánovo nahé tělo. Jsem tu jediný muž, který se na základně ještě nezbláznil. Teď, když už je příliš pozdě, vím, co nás zahnilo do úzkých: biologická zbraň, bezpochyby virového původu, která mění zdravé a poctivé muže na zavrženíhodné a otrocky slintající nelidské ubožáky. Rozhodl jsem se, že než bych jim měl padnout do rukou, raději se sám zabiju. Jsem si jist, že kdyby kaplan věděl, co se tady všechno děje, dal by mi určitě za pravdu. Čtu vědeckofantastickou knihu, jmenuje se to *Lístek, který explodoval*. Příběh se hodně podobá tomu, co se tu teď děje, takže čas od času přesvědčuju sám sebe, že je tahle dozorčí místnost pouhou rekvizitou z nějaké staré knížky, jejíž děj se odehrával někdy hrozně dávno, může to stejně tak dobře být z té podpory, kterou dostávám z Hlavního štábu.

B. J., vidíš, jak to šlape? Všechny ty hlídky, odříznuté světelné roky za nepřátelskými liniemi

a snažíci se dovolat na velitelství základny, kde dřepí nějaký roťák s tlustou prdelí, čte komiksy a žvýká a žádné velitelství základny už neexistuje, všechno se trhá jako zvetšelá vesta... show ale běží dál... láska... pohádka, romantika a milostný román... příběhy, které vám rozervou srdce na kusy a sežerou ho... Tak, a co je to teda vlastně za trik? B. J., posloucháš? Tenhle spořádaně žijící decentní těžkokovový hošan a bezcitná okouzlující a přitažlivá agentka ze Zelené galaxie, kterou vyslali, aby ho zničila Pohlavní kůží, ona se ale do toho chlapce zamiluje a nemůže to udělat a kvůli nepopsatelným mučením, vyměřovaným těm, kteří na Misi selžou, se nemůže vrátit mezi své lidi, a tak spolu odstartují v Blíženecké kosmické kabině a budou snad navěky putovat neprobádaným vesmírem beze stop, nebo kdoví?“

Větry času

Pokoj byl na střeše pobořeného skladiště bičován větry času, otevřeným oknem vlály šedé závoje závěsů a jejich pleskání, ektoplasmické útržky starých novin a filmových týdeníků vířily nad hladkou betonovou podlahou a pod obnaženou železnou kostrou zaprášené postele – matrace byla zkroucená a vyležená nepřítomnými obyvateli, v pohaslém zrcadle se odrážela přízračná masturbační odpoledne a konečníky démonů – Chlapec, kterému pokoj patřil, stál nahý a v očích měl jako modravý opar dávné a nepřístupné minerální ticho – kolem něj vířily cáry zvuků a představ a zanášely jeho kovovou kůži šedavým prachem – Druhý zelený hoch si spustil spodky a pohyboval se ve vírech barevných jedovatých výparů, citlivými nachovými žábry lemovanými vztyčenými chlupy, které vibrovaly telepatickými kontakty, vdechoval cizí a nepřátelské prostředí – Hlava byla menší než šíje a zužovala se do špičky – Před ním se vznášela stříbrná koule – Obě bytosti se k sobě obezřetně a váhavě přibližovaly – Penis zeleného hocha, který byl stejné barvy jako jeho žábry, se vztyčil a s chvěním vnikl do těžkokovové podstaty druhého – Obě bytosti se vlnily osvobozeny od lidských složek, konečníky splývaly v zápachu rzivého močálu – výstřiky semene propadaly modravým šerem pokoje jako opálové odštěpky – Vzduch byl plný mihotavých

duchů, kteří se pohybují rychlostí světla orgasmu světa – nejisté bytosti, které se na pár vteřin zhmotňují v kopulacích světla – Oběma těly spjatými dohromady v zápachu vaginálního lubrikantu a rektálního slizu probíhalo minerální ticho, těla od sebe odpadla v proudech času a oba vklouzli zpět do lidských podob – Nejdřív si nemohl vzpomenout – větry času pleskání záclon – modré sprosté oči přestaly vidět a zkroutily nepřítomná těla – Když si zelený hoch-děvče přestal všímat ve vírech jedovaté barvy řízení kosmické lodi, modrý kovový chlapec, který byl teď nahý, se mu zpátky přelil do paměti – Modrý oplzlý hoch se protáhl druhým přístrojem jako ledový průvan – proplekli se dohromady a ochrnuli – Zatímco substance těžkého kovu pilotovala jejich loď nepříjemně odporným a hnusným spletením oblastí přeplněných lidmi, tiskli se s Bradlym v přetlakových křeslech jeden k druhému – galaxie X si najímá zápach rzivého močálu – jejich rafinované chladné výpočty a úvahy zmizely v zápachu ozónu – opálově zlomkovitá blízkost mihotavých duchů, kteří se šíří až na samý pokraj Galaxie X, vznášejí se na místě a přistávají pomocí orgasmu – míhavá podoba jeho druha, nahého v kopulačním skafandru, který těsně přiléhal v modravě chlípném tichu k jeho svalům – zápach vaginálního lubrikantu a rektálního slizu ve vírech probleskujícího zeleného světla – jeho tělo zářilo nehmotnými přízračnými postavami a duchy jako oslnivě barevná rybka míhající se čirou vodou – nejisté bytosti, které na sebe braly podobu

a barvu tvorů světla a vynořovaly se z povrchové blány – pulsující žíly křížily dvě těla spojená v pomalém pohybu a proudech času dohromady – rty váhavých tváří a konečníky splývající a přecházející v průsvitném zeleném těle v jednu strukturu –

Bradlyho levá paže znecitlivěla a řezavé ochrnutí se rozšířilo na celou levou polovici – Cítil drtivou tíhu Zelené chobotnice, která zde byla proto, aby obstavila a rozbila na kusy každou složenou bytost a zároveň udržela svůj monopol těla na zrození a smrt – Její idiotští buzerantští stoupenci a markytánky ho zatáhli do Zahrady rozkoší – zpátky do lidského těla – Zahrada rozkoší je ohromnou řezavě vzrušující i znecitlivující otupělostí bez konce, obklopena pecemi s kovovými doběla rozžhavenými mřížemi, se zužujícími se nálevkami, podobně jako rybí past – Na vnější straně pecních násypek je zpustošená oblast sexuálních boxů a stánků, tureckých lázní a hodinových hotýlků – narkomani orgasmů jsou nakupeni na hromadách odpadků jako brumlající štoky pytloviny – fantomičtí a přízrační sexuální průvodci promítají pornofilmy – zvuk děsu – temný život ulice zapomenutého místa – „Chvilinku by to trvalo.“ Zahrada rozkoší... ZR... Pamatuji se na svého starého styčného důstojníka, jak tam stál a v ruce držel katovskou oprátku... „Vidiš tu oprátku, Lee? Tohle je *zbraně*... nepřátelská *zbraně*.“

To bylo v roce 1962. V následujících letech jsem navázal styk s řadou lidí z podzemí, které mělo rozličné cíle, metody a organizační struktury

a mezi něž také patřila podezřelá a neurčitá skupina úkladných politických vrahů, která si říkala „Bílí lovci“. Byli to bílí rasisté či protibělošské hnutí, daleko extrémnější než Černí muslimové? Extremistická pravice nebo radikální pročínská levice? Zástupci Hassana i Sabbaha, či Bílé bohyně? Nikdo to nevěděl a v této nejistotě také spočívala ona specifická hrůza, kterou vyvolávali. Okrskový inspektor mě přijal v pokoji obloženém dřevem s krbem, přesně jako ve venkovském domě, když venku za okny prší. Když mě usadil do hlubokého koženého ušáku, přecházel Ol za mými zády sem a tam a hovořil hlasem, v němž nebyl žádný přízvuk nebo modulace, hlasem, který by nikdo nedokázal přiřadit k mluvčímu nebo ho při dalším zaslechnutí rozeznat. Muž, který mluvil tímto jazykem, neměl žádný mateřský jazyk. Naučil se používat cizí a nepřátelský nástroj. Zatímco kráčel, slova se za ním vznášela ve vzduchu.

„V této organizace, pane Lee, nepodporujeme ani jednotu ani pocit soudržnosti, *esprit de corps*. Neposkytujeme našim agentům dojem, že někam patří. Jak jistě sám víte, klade většina existujících organizací důraz na tak primitivní reakce, jako je bezpodmínečná a slepá podřízenost a poslušnost. Jejich agenti získávají návyk na příkazy. Přirozeně, že budete dostávat příkazy, a v některých případech bude od vás rozumné, pokud rozkazy, jež dostanete, neprovedete. Na druhé straně vás může opomenutí určitých příkazů vystavit takovým nebezpečím,